

Nr 98.

Av herr **Holmgren**, om pension åt kaptenen i marinintendenturkårens reserv *K. J. T. Låftman*.

Den 29 september 1905 utnämndes K. J. T. Låftman till marinunderintendent vid marinintendenturkåren. På egen ansökan erhöll han den 29 maj 1914 nådigt avsked från beställningen på stat och utnämndes i reserven. Den 3 mars 1938 förklarades han såsom marinintendent av 1 graden i marinintendenturkårens reserv att vara kapten i samma reserv.

Sedan han överförs till reserven inkallades han till tjänstgöring i marinförvaltningen från den 4 augusti 1914 till den 21 januari 1918. Därefter har han varit frivilligt inkallad till tjänstgöring i marinförvaltningen från den 1 oktober 1934 till den 30 september 1935. Låftman har således såsom marinintendent i reserven varit inkallad till tjänstgöring under sammanlagt c:a 4 år och 6 månader, därav under c:a 3 år och 6 månader till sådan obligatorisk tjänstgöring, som omnämnes i nådiga förordningen 9 juni 1933 ang. marinintendenturkåren i flottans reserv § 4.

I nämnda förordning och med däri den 19 november 1937 gjorda ändringar föreskrives i

- § 4: att förtidsavgången personal är, så länge den kvarstår i reserven, skyldig att tjänstgöra i krig ävensom vid viss övning eller rustning till utrönande av marinens krigsberedskap;
- § 5: att förtidsavgången personal är skyldig att fullgöra repetitionsövning under högst 180 dagar;
- § 8: 1b: att förtidsavgången personal för befordran till kapten skall hava fullgjort i § 5 föreskriven tjänstgöring;
- § 9: 2: att förtidsavgången personal är skyldig att kvarstå i reserven intill dess den uppnår 65 års ålder;
- § 15: 1: att förtidsavgången personal, som fullgjort föreskriven tjänstgöringsskyldighet, tilldelas efter fyllda 55 år en årlig pension av 900 kronor.

Låftmans ovan åberopade tjänstgöring under den tid, som han tillhört reserven, överstiger väsentligen den tid, som jämlikt § 5 av ovannämnda förordning kan åläggas officer i reserven såsom repetitionsövning. Denna hans tjänstgöring får även anses vara godkänd som likvärdig med repetitionsövning, då han befordrats jämlikt § 8: 1b i samma förordning till marinintendent av 1 graden respektive kapten.

Med åberopande härav har Låftman hos marinförvaltningen, som åligger att besluta i motsvarande pensionsfråga, anhållit om pension jämlikt ovan angivna § 15: 1.

Marinförvaltningen, som icke fann att den åberopade förordningen var tillämplig på Låftman, enär han av åldersskäl icke längre var skyldig att fullgöra repetitionsövning vid den tid, då förordningen trädde i kraft, ansåg sig förhindrad tillerkänna honom pension.

Ämbetsverket, som infortrat yttranden i ärendet av chefen för marinintendenturkåren och av chefen för ostkustens marindistrikt, gjorde emellertid underdånig hemställan att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att Låftman må komma i åtnjutande av pension enligt åberopade förordning.

Marinförvaltningens skrivelse var av följande lydelse:

»Till Konungen.

I närslutna skrivelse till marinförvaltningen den 16 mars 1938 har kaptenen i marinintendenturkårens reserv Karl Johan Torsten Låftman anhållit, att marinförvaltningen måtte förklara honom berättigad till pension jämlikt § 15 mom. 1 i förordningen den 9 juni 1933 (nr 361) angående marinintendenturkårens reserv.

Nämnda förordning är, enligt dess övergångsbestämmelser mom. a) icke tillämplig å sökanden, enär han, som är född den 29 juli 1880, vid ikraftträdandet av förordningen, uppnått för hög ålder för att med tillämpning av förordningens bestämmelser bliva skyldig att fullgöra minst en repetitionsövning. Bestämmelserna i förordningen den 11 december 1903 (nr 130 s. 8) angående marinintendenturkåren i flottans reserv äro i stället tillämpliga å sökanden. Till kategorien förtidsavgången personal, vartill sökanden är att hänföra, utgår icke pension enligt sistnämnda författning. På grund härav är marinförvaltningen förhindrad tillerkänna sökanden pension.

Sedan sökanden överförts till marinintendenturkårens reserv, har han varit inkallad till tjänstgöring å tider, som framgå av närslutna utdrag ur generalrulla¹ för marinintendenturkåren.

Marinförvaltningen har inhämtat yttrande från chefen för marinintendenturkåren, vilken anför: 'Emellertid har sökanden, utan att sådan skyldighet förelegat, likväl efter ikraftträdande av svensk författningssamling nr 361/33 varit inkallad till tjänstgöring av betydligt längre varaktighet än som enligt förordningen erfordras i form av repetitionsövning för att bliva berättigad till pension. Med hänsyn härtill och då sökanden jämväl varit under mer än 3 år inkallad till tjänstgöring under mobilisering samt dessutom under mer än 8 år erlagt för stampersonalen stadgade pensionsavgifter, anser jag skäligt att han beredes pension.'

Jämväl chefen för ostkustens marindistrikt har förklarat, att han, med hänsyn till den långa tid, som sökanden varit inkallad till tjänstgöring, därav mer än tre år under mobilisering, funne billighetsskäl tala för att sökanden beredes pension.

¹ Överlämnad till bankoutsiktet.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer marinförvaltningen i underdånighet, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att kaptenen i marinintendenturkårens reserv K. J. T. Låftman må komma i åtnjutande av pension enligt § 15 i nåd. förordningen den 9 juni 1933 angående marinintendenturkåren i flottans reserv.

I ärendets handläggning hava deltagit undertecknad, chef, Wirström, föredragande, och Simonsson.

Stockholm den 2 juli 1938.

Underdånigst

Harald Åkermark.

/Folke Wedin.»

Det i marinförvaltningens skrivelse omnämnda utdraget ur generalrulla för marinen bifogas här i avskrift.¹

Av det ovan anförda synes vara tydligt, att Låftman fullgjort de åligganden, som statsmakterna avsett med fastställande av tjänstgörings- och beredskapsskyldighet för officer i reserven.

Det borde då vara förenat med rättvisa och billighet, att Låftman, som under 8 år fullgjort även aktiv tjänst och under denna tid erlagt för stampersonal stadgade pensionsavgifter och som fortfarande och intill fyllda 65 år alltjämt har att fullgöra tjänstgörings- och beredskapsskyldighet som officer i reserven, tillerkännes med förenämnda åligganden förenad rätt till pension med 900 kronor för år.

Marinförvaltningens förenämnda underdåniga hemställan föranledde icke någon Kungl. Maj:ts åtgärd. Kungl. Maj:ts härom den 28 oktober 1938 fattade beslut läser hava berott på formella skäl och med hänsyn till de konsekvenser, som statskontoret befarat kunna föranledas av en proposition i ärendet.

Ovan åberopade k. förordning den 9 juni 1933 gäller uteslutande för personal i marinintendenturkårens reserv. Den är icke tillämplig på Låftman såsom marinförvaltningen framhåller i sin ovan anförda skrivelse till Konungen, enär Låftman är född före 1893 och således — vid ikraftträdandet av förordningen — överskridit den ålder inom vilken han med tillämpning av förordningens bestämmelser blivit *skyldig* att fullgöra minst en repetitionsövning.

Av generalrullan över marinintendenturkåren framgår, att samtliga officerare tillhörande marinintendenturkårens reserv och födda före år 1893 åtnjuta författningens pension med undantag av Låftman och två andra officerare.

¹ Överlämnad till bankoutsiktet.

Av dessa senare övergingo från aktiv stat till reserven den ene år 1930 och den andre år 1921. Då ingen av dem i olikhet mot Låftman därefter fullgjort tjänstgöring, kan ej för dem återopas samma skäl för framställning av pension som för Låftman.

Härav framgår att beviljande av pension åt Låftman icke kan medföra konsekvenser med avseende på andra officerare i marinintendenturkårens reserv.

Med återopande av det anförda får jag därför hemställa,

att riksdagen ville medgiva, att Låftman må komma i åtnjutande av pension enligt § 15 i förordningen den 9 juni 1933 angående marinintendenturkåren i flottans reserv.

Stockholm den 20 januari 1939.

Bj. Holmgren.